

Història de la C.A.C. Plana de Vic

Segona part

En el Butlletí n° 19, vàrem iniciar la publicació d'un resum històric de la nostra Cooperativa, ja que fa uns 15 anys de la seva creació, i ens ha semblat que és una manera de commemorar-ho.

Continuem ara, doncs, amb la 2a part d'aquesta història, que vàrem deixar cap allà l'any 1973, quan es començava a parlar de fer la fàbrica de pinso. Recordem que a principis de l'any 1973, aprofitant una sèrie de grups de pagesos inquietos, es va aglutinar sota la CAC Plana de Vic per tirar endavant una mateixa idea, la de fer una fabrica de pinsos cooperativa, que els subministres un pinso de qualitat i al preu just. Hem de recordar que en aquella època, degut a una manca del subministrament de soja, es feien moltes adulteracions al pinso i això es traduïa en un creixement més lent dels animals o en menys producció.

Tot plegat va conduir que el mes d'agost ja es fes una primera reunió per concretar les coses, i es van apuntar 27 pagesos com a socis, que es van comprometre a aportar uns 2 milions i mig de pessetes i gastar prop de 250.000 kg. de pinso al mes.

A finals d'any, s'havia ofert a la cooperativa una finca situada prop de Saladeures, que ofería els terrenys a 5 pessetes el pam i una forma de pagament a convenir. La junta rectora va acordar proposar la compra d'aquesta finca a una Assemblea General que es celebraria tot seguit.

ANY 1974

El 10 de gener es convoca i es celebra una Assemblea General de la Cooperativa on la Junta exposa la idea de crear la fabrica de pinso, i en la que s'acorda crear una comissió d'estudi, que s'encarregui dels detalls d'aquesta nova secció. Aquesta comissió la formen, entre altres, en Josep Ma Vall, en Ramon Mas, Joan Redorta, Carles de Fontcuberta, Pau Espona i altres.

Es va encarregar el projecte a l'enginyer Isidre Roca, que va elaborar un pressupost inicial de 24 milions de pessetes. Per finançar aquest pressupost es va acordar demanar un crèdit a l'IRYDA, per 5 milions, i

un altre al Banc de Crèdit Agrícola, per 15 milions de pessetes.

En l'esmentada Assemblea es va aprovar el Reglament de Regim Intern de la secció, en el qual s'especificuen les aportacions de capital que havia de fer cada soci, i que els crèdits els avalarien tots plegats. Com a detall, en l'article 16 del Règim Intern que es va aprovar, deia que el pagament del pinso es farà al comptat o màxim als 15 dies.

Pel mes de febrer es registra l'alta de 32 socis més.

El dia 28 de marc, es celebra una Assemblea General Extraordinària per elegir nous càrrecs a la Junta Rectora, amb la reelecció per unanimitat del Sr. Pau Espona, com a President, i en Josep Ma Vall, com a vicepresident, encara que la vicepresidència no va ésser admesa per la autoritat per no figurar als estatuts. El càrrec de tresorer va ser per a Carles de Fontcuberta, i com a vocals van ser elegits en Joan Redorta, Ramon Mas i Ramon Genis. El Consell de Vigilància el formaven en Josep Codinachs, Joan Cases i Ramon Solà

Durant aquesta Assemblea, la Junta informa que ja han començat les obres de la fàbrica de pinso. Un dels acords que es va prendre va ser el de posar una quota anual de 1.000 pessetes per soci.

Durant els mesos d'abril i maig, en diverses reunions de la Junta Rectora, es va prendre, entre altres, els següents acords: nomenar responsable de la secció de pinso a en Josep Ma Vall, responsable de relacions públiques en Joan Redorta i Ramon Mas, i responsable d'economia a Carles de Fontcuberta. També en aquest temps va ser quan es va acordar agafar el distintiu CAC per conèixer fàcilment els envasos i vehicles de la Cooperativa.

Com a anècdota d'aquesta etapa, es pot dir que el responsable de relacions públiques va fer unes gestions perquè el setmanari Ausona, que en aquella època era l'únic que s'editava a Vic, es fes ressò de les activitats que la Cooperativa anava fent, així molts pagesos s'en enterarien i els motivaria a adherir-se. Hem de pensar que els inicis de la Cooperativa van ser difícils, i

tota ajuda era bona. La qüestió és que la directiva del setmanari va denegar la proposta, per considerar que seria fer propaganda. Ves qui ho havia de dir, que ara, al cap de 8 anys, són els setmanaris de la comarca qui acudeixen sovint a la Cooperativa a demanar informació sobre temes agrícoles o de les activitats que fem!.

De totes maneres, com que la comunicació amb els socis era un tema important, els responsables de les relacions públiques van editar una circular informativa pel mes de juny, i va ser tant ben acceptada, que la Junta Rectora va acordar fer-la amb una periodicitat, posant-hi els preus del mercat i les notícies que interessin al soci. Podríem dir que això va ser el primer precedent del nostre actual Butlletí.

Pel mes d'agost d'aquest any es parla, per primera vegada, de crear una nova secció de comercialització de llet dins la CAC, però en el mes d'octubre, en una Assemblea General, s'acordà paralitzar aquestes gestions, ja que no es van veure prou viables. Un dels acords que aquesta Assemblea va pendre, va ser destinar 200.000 pessetes per asfaltar la carretera que va a la fàbrica de pinso, junt amb els veïns. El dia 1 de desembre es fa una visita col·lectiva dels socis de la fabrica en construcció per veure com van les obres. Mentrestant, ja s'havia contractat un treballador fixa per la fàbrica i sol·licitant un camió Pegaso pels serveis de la mateixa.

ANY 1975

En la reunió de la Junta Rectora, que es va celebrar el dia 8 de febrer, s'acordà acceptar la baixa del Sr. Carles Fontcuberta, que tenia el càrrec de Tresorer, i s'anomena provisionalment per aquest càrrec, al Sr. Joan Cases i Arcarons.

El dia 13 de març es celebra una nova Assemblea General ordinària on es comunica que hi ha un benefici de 12.000 pessetes. S'informa de la marxa de les obres de la fabrica de pinso i de com es pensa organitzar el seu funcionament. D'aquesta reunió surten els següents responsables per a cada activitat: Responsable de la Junta Rectora, en Josep Ma Vall, responsable de formulació de pinso i nutrologia, en Josep Vilacis, responsable de fabricació, en Josep Costa, responsable administratiu, Francesc Isern.

Degut a que la fàbrica es preveia que funcionaria ben aviat, l'Assemblea va acor-

dar demanar un crèdit de 10 milions de pessetes en compte corrent, per les necessitats de capital circulant.

Per fi, el 4 de juny, el President de la Cooperativa Sr. Pau Espona, acompanyat de diverses autoritats, i després de la benedicció de les instal·lacions pel Sr. Bisbe de Vic, Dr. Ramon Masnou, va inaugurar la fabrica de pinsos, descobrint un soci la placa de marbre que hi ha entrant a la mateixa, i que diu: Els pagesos de la Plana de Vic, socis de la Cooperativa, han fet possible aquesta realització.

Un cop feta la fabrica, no s'acabaven encara les idees d'activitats a portar a terme i, pel juliol, la Junta acorda crear un servei de control de maquines de munyir per a tots els socis.

Un altre detall que ha fet el seu paper en la història de la CAC és que pel juliol d'aquest any la junta va aprovar de comprar una multicopista per mantenir i potenciar la comunicació amb els socis. Amb aquesta multicopista s'hi van editar els primers butlletins que han precedit a l'actual.

Degut a que la major activitat de la Cooperativa, era en aquests moments a la secció de pinso, la Junta va proposar que el President de la Junta Rectora de la CAC actuï com a rectora de la secció de pinso.

Una altra data històrica, és que pel mes d'agost es van fabricar ja 730.000 kg. de pinso, superant de bon tros els que s'havien compromès inicialment. Com que la fàbrica anava ja a bon rendiment, es va acordar pel novembre, donar-se de baixa de la Coop. de Criadors que fins aleshores havia subministrat pinso als socis que ho volien, rebent-lo ara directament de la CAC.

Pel mes de desembre, es celebra una nova Assemblea General Extraordinària, en que entre altres coses s'aprova demanar una ampliació de crèdit pel capital circulant, de 7 milions de pessetes. Això volia dir que cada vegada es fabricava més pinso i calien més diners per comprar. Des de la seva inauguració fins al moment de l'Assemblea, s'havien fet ja 4.070.103 kg. de pinso.

En l'apartat de precís i preguntes, es va proposar la creació d'una nova secció per comercialitzar els vedells, i en Josep Vilacis va presentar un estudi de comercialització dels porcs a través de la Cooperativa. Ambdues propostes van quedar per estudiar-se amb més detall.

ANY 1976

Degut a la activitat que el pinso anava creant i pel fet que molts socis al trobar-se a la fàbrica quan anaven a buscar el pinso i parlaven de les possibilitats que agrupats en Cooperativa es podrien fer, es va crear pel gener d'aquest any un servei de venda d'ordi de llavor. Això va ser l'inici perquè després, amb el temps, es van anar subministrant tots aquells tipus de llavors que es necessitaven, fins que la cosa ja no es podia fer allà a la fàbrica, i es va haver de buscar un nou lloc. Mentrestant, en aquella època, la junta havia arribat a un acord amb Explasa, per comercialitzar els porcs dels socis que ho volguessin. Ja era un altre pas.

En l'Assemblea General Ordinària, amb caràcter d'Extraordinària, que es va celebrar el 24 de març, es va informar als socis que els beneficis de la Cooperativa havien estat a l'any anterior de 53.035 pessetes i els de la secció de pinso de 736.696 pessetes. Més que beneficis, això són excessos de percepció, ja que en cooperativisme, el benefici no existeix.

En l'elecció dels nous càrrecs per a Junta, va ser reelegit com a Secretari en Josep Ma Prat, i de vocals van sortir elegits en Josep Vilacis, Ramon Rovira, Josep Ma Puigdomènech, Àngel Cases i Josep Baranera. Pel consell de vigilància, en Ramon Sala i Josep Pratsobreroca.

Com que la feina a la fàbrica de pinso cada vegada era més gran, i com que en Costa, que era el responsable de fabricació, ja anava molt atrafegat, la Junta va acordar pel juliol, de contractar la Margarita Taña, com a secretària per a la fàbrica.

Tot i això, la feina anava amunt, i la facturació de pinso cada vegada era més extensa, de manera que en una reunió el mes de novembre, la Junta ja va estudiar la possibilitat de comprar una màquina elèctrica per a la facturació i la comptabilitat. També en aquesta reunió, ja que molts socis ho demanaven, es va acordar contractar els serveis d'un veterinari per fer vacunacions i altres serveis. Per aquesta tasca es va contractar en Xavier Genis Vilaplana.

A finals d'any, el 16 de desembre, es convoca una Assemblea Extraordinària de socis i s'estudia la possibilitat de crear un escorxador per la Cooperativa. Es discuteixen les propostes, ja que el tema interessa molt, i s'arriba a la conclusió de que no

interessa fer un escorxador, degut a que la inversió és molt alta, però sí que es veu interessant de fer una secció per indústries càrniques. De totes maneres, tant una cosa com l'altra és a base de molts diners i, de moment, no es tira endavant.

ANY 1977

Pel gener d'aquest any ja entra en funcionament la computadora a l'oficina, cosa que contribueix a un millor funcionament del servei de l'alimentació.

El 30 de març, es celebra l'Assemblea General, on s'acorda augmentar l'aportació que ha de fer cada soci en un 20%. S'informa que el preu de cost de fabricació d'un kg. de pinso ha estat de 1,06 per l'any 76, i es preveu que pel 77 serà de 1,30 pessetes.

En aquesta Assemblea es torna a parlar de la prevista nova secció de comercialització del porc, i s'aprova que tots els socis que vulguin formar la nova secció, faran una aportació de 20 pessetes, per un porc que vulguin comercialitzar.

Durant aquest temps, la fàbrica de pinso s'anava consolidant i els socis cada vegada tenien més confiança amb les accions que feia la CAC, la prova es que la llista d'associats s'anava incrementant contínuament.

A l'estiu d'aquest any ja es va haver d'estudiar la necessitat de construir un altra elevador i una tolva de recepció a la fàbrica, ja que amb una no n'hi havia prou. Al mateix temps, una comissió estava estudiant la redacció d'uns estatuts per a la secció de carn i la junta ja va rebre també el suggeriment de crear un Economat pel subministrament de diferents articles domèstics i agrícoles als socis.

En aquesta època, és quan es crea el nou mercat municipal de Vic, Mercausa, i la Junta estudia la proposta de comprar algunes botigues per fer la venda directa dels productes de la prevista secció de carns.

Una data històrica en el desenvolupament de la CAC és la del 3 d'agost, data en que la Junta Rectora estudia l'oferiment de compra que Lacto Manufacturas, de Manlleu, ha fet a la CAC per comercialitzar la llet. Durant aquests mesos es fan diverses gestions, fins el 26 d'octubre es convoca una Assemblea Extraordinària de la CAC.

En aquesta Assemblea s'informa que hi ha l'oferiment del 97,5% de les accions de

l'empresa Sali, a la CAC. Una comissió de socis de la cooperativa i de diversos pagesos de Torelló, que després s'integrarien a la CAC han fet les negociacions per a realitzar aquesta compra i crear una nova secció de comercialització de llet, dins la Cooperativa. S'informa a l'Assemblea que la Caixa Rural abona aquesta acció i, finalment, l'Assemblea acorda autoritzar l'adquisició de la firma.

Més endavant, la Junta Rectora va decidir que en Josep Ma Vall seria el responsable de la nova secció, compartint amb la secció de pinso, i que en Jaume Vila, que fins al moment havia estat dedicat a la secció de pinso, es dedicaria exclusivament a la nova secció de comercialització de llet, en els locals de Lacto Manufatures, a Manlleu.

ANY 1978

Els primers mesos d'aquest any es caracteritzen per una gran dedicació i empenya a la nova secció creada de comercialització de la llet. S'havia de reorganitzar la recollida de llet, muntar una distribució eficaç i rendible, conèixer a fons el funcionament de la planta elaborada i veure que calia millorar en primer lloc. Tot un pilot de problemes, que un darrera l'altre s'anaven solucionant gràcies a la gran dedicació i col·laboració que s'hi va posar.

El dia 30 de març, es convocava una nova Assemblea General Ordinària, amb caràcter d'extraordinària de la Cooperativa, on es va haver de fer elecció de càrrecs, amb el resultat de la reelecció del President Sr. Pau Espona, pel mateix càrrec, i l'elecció per l'Assemblea d'en Joan Cases, com a Tresorer. Els nous vocals escollits van ser en Lluís Sentmartí, Ramon Genis, Joan Redorta i Ramon Tona. Pel consell de vigilància, es va reelegir en Josep Codinachs.

En aquesta Assemblea es va tornar a parlar de la creació de la secció de carns, i després de l'exposició que es va fer, es va aprovar crear una Junta Promotora de la Secció d'Indústries Càmiques, que a partir d'aquest moment s'anomena SIC.

En l'apartat de precís i preguntes es va proposar fer una adquisició conjunta pels socis de la CAC de Sitges de pinso a granel, ja que beneficiaria tant a la fàbrica com al propi ramader, al reduir costos. També es va proposar la creació d'un taller mecànic al servei dels socis i la d'un economat de queviures i altres articles.

En els mesos següents l'activitat de la cooperativa anava a bon ritme. Pel maig, la Junta Rectora aprovava l'adquisició de 3 botigues a Mercausa per a la SIC, a la vegada que estudiava fixar una data per tancar provisionalment l'admissió de nous socis a la secció de pinso, ja que s'estava arribant a límit de capacitat de la fàbrica.

Pel mes de juliol, la Junta va decidir contractar a en Jaume Burgonya, Enginyer Tècnic Agrícola, amb la missió d'organitzar i coordinar els nous serveis agrícoles que s'estaven creant, de venda de llavors, adobs i pesticides, així com coordinar l'equip de joves que havia sorgit a la Cooperativa i que portava a terme un conjunt d'activitats socials, com l'edició dels primers butlletins, i l'organització de la Revetlla del Batre i altres activitats.

A partir d'aquest moment, en que amb algunes variacions, s'ha anat mantenint l'equip de redacció del Butlletí, la història més recent de la CAC, es troba reflectida en els diferents butlletins editats. Per tant creiem que aquelles vivències i anècdotes que han anat marcant el naixement i creixement de la nostra Cooperativa, queden, almenys en una petita part, reflectides amb aquest breu resum històric i en els butlletins que a partir de l'any 78 hem anat elaborant.

Quinze anys d'història poden semblar pocs o poden semblar molts. L'important és haver realitzat tot el que s'ha fet i no quedar-nos mirant el passat, sinó que aquest ens serveixi, amb l'experiència adquirida, per afrontar el present i treballar per un futur millor.

Elaborat per: **Lluís Muntal, Agustí Oliver, Eudald Sentmartí, Toni Solà i Jaume Burgaya.**